

Zadeva C-268/06

Impact proti Minister for Agriculture and Food in drugi

(Predlog za sprejetje predhodne odločbe,
ki ga je vložilo Labour Court)

„Direktiva 1999/70/ES – Določbi 4 in 5 okvirnega sporazuma o delu za
določen čas – Zaposlovanje za določen čas v javni upravi – Pogoji
zaposlitve – Plačilo in pokojnine – Obnovitev pogodb o zaposlitvi za določen
čas za obdobje do osmih let – Procesna avtonomija – Neposredni učinek“

Sklepni predlogi generalne pravobranilke J. Kokott, predstavljeni
9. januarja 2008 I - 2487
Sodba Sodišča (veliki senat) z dne 15. aprila 2008 I - 2533

Povzetek sodbe

- 1. Pravo Skupnosti – Načela – Pravica do učinkovitega sodnega varstva
(Direktiva Sveta 1999/70)*

2. *Socialna politika – Okvirni sporazum o delu za določen čas, sklenjen med ETUC, UNICE in CEEP – Direktiva 1999/70*
(člen 139(1) in (2) ES; Direktiva Sveta 1999/70, priloga, določbi 4, točka 1, in 5, točka 1)
3. *Socialna politika – Okvirni sporazum o delu za določen čas, sklenjen med ETUC, UNICE in CEEP – Direktiva 1999/70*
(člena 10 ES in 249, tretji odstavek, ES; Direktiva Sveta 1999/70)
4. *Akti institucij – Direktive – Izvajanje s strani držav članic*
(člen 249, tretji odstavek, ES; Direktiva Sveta 1999/70)
5. *Socialna politika – Okvirni sporazum o delu za določen čas, sklenjen med ETUC, UNICE in CEEP – Direktiva 1999/70*
(Direktiva Sveta 1999/70, priloga, določba 4)

1. Pravo Skupnosti, zlasti načelo učinkovitosti, zahteva, da se mora specializirano sodišče, ki mu je bila zadeva predložena v okviru pristojnosti, čeprav fakultativne, podeljene z zakonodajo, s katero je bila prenesena Direktiva 1999/70 o okvirnem sporazumu o delu za določen čas, sklenjenem med ETUC, UNICE in CEEP, za odločanje o zahtevi zaradi kršitve te zakonodaje, izreči za pristojno za odločanje tudi o zahtevah posameznika, ki temeljijo neposredno na tej direktivi za obdobje po poteku roka za njen prenos in pred začetkom veljavnosti navedene zakonodaje, če se izkaže, da bi obveznost za tega posameznika, da mora vzporedno pri rednem sodišču vložiti ločeno zahtevo, ki temelji neposredno na direktivi, povzročila takšne postopkovne težave, da bi bilo izvrševanje pravic, ki jih ima na podlagi pravnega reda Skupnosti,

pretežno. Glede tega mora potrebno presojo opraviti nacionalno sodišče.

(Glej točko 55 in točko 1 izreka.)

2. V vseh primerih, ko se pojavljajo določbe direktive, ki so vsebinsko brezpogojne in dovolj natančne, so posamezniki upravičeni, da se nanje sklicujejo nasproti državi, zlasti ko nastopa kot delodajalec. To načelo se lahko prenese na določbe sporazumov, ki kot okvirni sporazum

o delu za določen čas, ki je priloga k Direktivi 1999/70 o okvirnem sporazumu o delu za določen čas, sklenjenem med ETUC, UNICE in CEEP, izhajajo iz dialoga med socialnimi partnerji na ravni Skupnosti na podlagi člena 139(1) ES in ki se izvajajo, v skladu z odstavkom 2 tega člena, z direktivo Sveta, katere sestavni del torej so.

3. Člena 10 ES in 249, tretji odstavek, ES ter Direktivo 1999/70 o okvirnem sporazumu o delu za določen čas, sklenjenem med ETUC, UNICE in CEEP, je treba razlagati tako, da organ države članice, ki nastopa kot delodajalec javnega sektorja, ni pooblaščen za sprejetje ukrepov, ki so v nasprotju s ciljem, zasledovanim z navedeno direktivo in okvirnim sporazumom o delu za določen čas, v zvezi s preprečevanjem zlorab pri uporabi pogodb o zaposlitvi za določen čas, to je obnovitev takšnih pogodb za neobičajno dolgo obdobje v obdobju po poteku roka za prenos te direktive in pred začetkom veljavnosti zakona za prenos.

Glede tega je določba 4, točka 1, navedenega okvirnega sporazuma, s katero je v zvezi s pogoji zaposlitve splošno in nedvoumno prepovedano vsakršno različno obravnavanje delavcev, zaposlenih za določen čas, ki ni objektivno utemeljeno, brezpogojna in dovolj natančna, da se posameznik lahko sklicuje nanjo pred nacionalnim sodiščem. Nasprotno pa to ne velja za določbo 5, točka 1, istega okvirnega sporazuma, v kateri je za države članice določen splošni cilj preprečevanja zlorab zaporednih pogodb o zaposlitvi za določen čas, ob tem pa jim je prepuščena izbira sredstev za njegovo uresničenje.

(Glej točko 92 in točko 3 izreka.)

(Glej točke 57, 58, 60, 68, 70, 73, 79, 80 in točko 2 izreka.)

4. Nacionalna sodišča morajo ob uporabi nacionalnega prava in zlasti določb posebne ureditve, sprejete z namenom izvajanja zahtev iz direktive, to pravo povsod, kjer je to mogoče, razlagati ob upoštevanju besedila in cilja direktive, da bi dosegla rezultat, ki ga slednja zasleduje, in se tako ravnala v skladu s členom 249, tretji odstavek, ES. Obveznost nacionalnega sodišča, da se pri

razlagi in uporabi upoštevnihi pravil nacionalnega prava sklicuje na vsebino direktive, je vendar omejena s splošnimi pravnimi načeli, zlasti z načeloma pravne varnosti in prepovedi retroaktivnosti, in ne more biti podlaga za razlago nacionalnega prava *contra legem*.

V teh okoliščinah, če je v veljavnem nacionalnem pravu pravilo, ki izključuje retroaktivno uporabo zakona, razen v primerih, ko je jasno in nedvoumno navedeno nasprotno, mora nacionalno sodišče, ki mu je bila predložena zahteva zaradi kršitve določbe nacionalnega zakona, s katerim je bila prenesena Direktiva 1999/70 o okvirnem sporazumu o delu za določen čas, sklenjenem med ETUC, UNICE in CEEP, na podlagi prava Skupnosti priznati navedeni določbi retroaktiven učinek od dne poteka roka za prenos te direktive le, če obstaja v nacionalnem pravu takšna navedba, s katero je tej določbi podeljen takšen retroaktiven učinek.

(Glej točke 98, 100, 104
in točko 4 izreka.)

5. Ker izraža načelo socialnega prava Skupnosti, ki se ne more razlagati restriktivno, je treba določbo 4 okvirnega sporazuma o delu za določen čas, ki je priloga k Direktivi 1999/70 o okvirnem sporazumu o delu za določen čas, sklenjenem med ETUC, UNICE in CEEP, razlagati tako, da pogoji zaposlitve v smislu te določbe zajemajo pogoje v zvezi s plačilom in pokojninami, ki izhajajo iz delovnega razmerja, z izjemo pogojev v zvezi s pokojninami iz zakonskega sistema socialne varnosti.

(Glej točki 114, 134
in točko 5 izreka.)